

Livestock

Bibl. Polska.

MÓDLMY SIĘ
za
UMARŁYCH.

„Zmiłujcie się nademną, zmiłujcie się nademną, aby wždy
wyrzyjaciele moi: boć mię ręka Pańska dotknęła“.

MÓDLMY SIĘ ZA UMARŁYCH

WYDAŁ

X. Adolf - Stanisław Małachowski

Kanonik h. Mohylewski.

WARSZAWA.

GEBETHNER I WOLFF.

1888.

519219

Дозволено цензурою.—Варшава 30 Юля 1888 г.

Librum calamo descriptum, qui „Módlmy się za umarłych“ inscribitur, attente legi, nihilque in illo, quod contra Ecclesiae Catholicae doctrinam repugnet, animadverti.

S. Antonius Audziewicz Sac. Th. Doctor
Praelatus - Scholasticus Capituli Metropolitanani Mohiloviensis.

Petropoli die 26 Martii 1888 a.

LICET EXCUDATUR.

Petropoli die 16 Aprilis 1888 a.

† Alexander Archiepiscopus.

Czyściec. — Męki czyścowe. — Pobudki do niesienia ulgi duszom czyścowym.

Dusze sprawiedliwych i Bogu miłych, którzy żyli w miłości Bożej, ale niedoskonalej; dusze schodzących z tego świata w grzechu powszechnym; dusze tych, którzy na tym świecie za doczesną karę grzechowi należną, po dobrze odbytej spowiedzi niedostatecznie zadośćuczynili Boskiej sprawiedliwości; po śmierci t. j. po rozłączeniu się z ciałem nie idą do Nieba, bo tam nie skalanego wnijsć nie może, ale do czyśca, aby się tam oczyściły i wypłaciły swój dług aż do ostatniego pieniążka. Gdy te dusze odpokutują, wówczas Niebo będzie dla nich otwarte. Czyściec zatem jestto miejsce zagrobowej pokuty. Że jest czyściec, nie może być wątpliwości, bo tak Kościół święty Katolicki naucza: „Ktoby twierdził, że każdemu grzeszni-

kowi pokutującemu, po otrzymaniu przezeń łaski usprawiedliwienia, wina tak dalece jest odpuszczoną, i kara wiekuista tak zupełnie jest zgładzona i zmieniona, że mu nie pozostaje żaden obowiązek ponoszenia kary doczesnej, bądź na tym świecie, bądź na tamtym, w czyśćcu, nim wnijscie do królestwa Niebieskiego mogłoby mu być otwarte, ten niech będzie wyklęty“¹⁾. Kościół takby nie zawyrokował, gdyby wiara w tę prawdę nie opierała się na Piśmie św. W Starym Testamencie²⁾ czytamy, że Judas Machabeusz, waleczny hetman Izraela, posłał do Jerozolimy dwanaście tysięcy drachm srebra na ofiarę za poległych w walce, „dobrze i pobożnie o zmartwychwstaniu myśląc“, gdyby bowiem nie miał nadziei że oni zmartwychwstaną, zdalaby się rzecz nie potrzebna i próżna modlić się za umarłe; a iż uważał że ci którzy pobożnie byli zasnęli, bardzo dobrą łaskę mieli zachowaną. „A tak święta i zbawienna jest myśl modlić się za umarłe, aby byli od grzechów rozwiązani“. Jeżeli tak mówi natchniony Księgi św. autor, rzecz jest oczywista, że za jego czasów istniał zwyczaj modlenia się za umarłych. Z przytoczonego ustępu okazuje się jeszcze, że dusze nawet świątobliwie schodzących mogą mieć pozostałości grzechowe, z których w czyśćcu w zu-

1) Con. Trid. ses. VI. Can. XXX,

2) II. Mach. XII. 43—46,

pełności mogą się oczyścić, i że naszymi modlitwami możemy nieść im ulgę. W Ew. ś. Mateusza ¹⁾ Chrystus Pan naucza: „ktoby mówił przeciw Duchowi Ś. nie będzie mu odpuszczono, ani w tym wieku, ani w przyszłym“. Ztąd jasno widzimy, że są grzechy, które mogą być odpuszczone w życiu przyszłym. A ponieważ do Nieba nie zmazanego nie wnijdzie, a z piekła niema wybawienia, oczywista jest prawda, że jest jeszcze jedno miejsce w życiu przyszłym, a mianowicie czyściec, o którym mówimy. Ojcowie Św. tę prawdę jednozgodnie stwierdzają. Ś. Augustyn ²⁾ tak mówi: „Kościół zachowuje zwyczaj powszechnie podaniem przekazany wspominania podczas najświętszej ofiary, zmarłych w świętem uczestnictwie Ciała i Krwi Jezusa Chr., świadcząc wyraźnie, iż za nich czyni ofiarę“. Tenże Ojciec ś. na innym miejscu ³⁾: „Kościół nie zaniedbuwa odprawiać modlitw ogólnie za wszystkich wiernych w jedności Kościoła zmarłych, aby zaopatrzył, jak przystało na dobrą matkę, potrzeby nie mających dzieci, rodziców, krewnych i przyjaciół, którzyby im tę pobożną uczynili posługę“. Ś. Monika matka ś. Augustyna przed śmiercią o nic więcej nie prosiła syna, tylko żeby o niej

1) XII. 32.

2) Serm. 32.

3) Lib. de cura pro mortuis.

pamiętał przy ołtarzu ¹⁾. Ś. Hieronim ²⁾ wychwala Pammachiusza, że na wzór innych mężów nie zatrudniając się zasypywaniem kwiatami grobu żony swojej, myślał tylko o sprawieniu ulgi jej duszy przez skropienie jej pobożnych popiołów i czcigodnych kości świętą wonią jałmużny.

Zresztą stała tradycja sięgająca pierwszych wieków uczy, że Kościół zawsze wierzył w istnienie czyśćca, i że od czasów Apostolskich zawsze był zwyczaj modlenia się za umarłych.

Dusze w czyście zatrzymane dwojaką ponoszą karę: 1) karę utraty t. j. czasowo pozbawione są widzenia Boga; 2) karę zmysłów t. j. cierpią straszne męki ognia palącego je a nie niszczącego. Chociaż Kościół do wierzenia nie podaje, że w czyście jest prawdziwy ogień, atoli istnienie jego Ojcowie św. i teologowie stale utrzymując nauczają, że najokropniejsze w czyście są męki dla dusz tam skazanych. Jak długo trwać będą te męki, nikt tego wiedzieć nie może. Chociaż z natury swej tak się lękamy ognia, i na samo wspomnienie płomieni czyścowych przerażamy się, to wiedzieć jednak powinniśmy, że pierwsza kara t. j. tęsknota pochodząca z nieoglądania Boga jest nieporównanie większą od męki ognia. Jako gdy spragniony,

1) Lib. III. Confes.

2) Ep. 54 ad Pammach.

im bardziej śpieszy do źródła dla zaspokojenia swego pragnienia, a źródło tem bardziej od niego się oddala, — tak biedne dusze czyścowe im bardziej usiłują wznieść się do niebieskiej krainy dla oglądania Boga, tem większego doznają udręczenia, gdy ręka silna wtrąca je na powrót do płomieni. Ale to porównanie jest jeszcze za słabe dla okazania wielkości smutku pochodzącego z niewidzenia Boga.

Smucą się przeto i cierpią te biedne dusze i z płaczem do nas wołają: Któż nas rozwiąże? Już same nie mogą się rozwiązać, bo został im tylko czas pokuty bez zasługi; został im tylko czas wypłaty za życia zaciągniętego długu. „Zaprawdę powiadam ci, nie wynidziesz ztamtąd, aż oddasz ostatni pieniążek“ ¹⁾. Któż je rozwiąże? Może Najśw. Panna, albo Święci? Nie. Może więc Pan Bóg je rozwiąże? Ach! także nie, bo chociaż bardzo pragnie wyzwolenia tych dusz sobie miłych, sprawiedliwość Mu nie pozwala odmieniać raz postanowionych wyroków. Jednak dobroć Boska znalazła tu sposób ratowania tych sobie miłych dusz: dała Kościołowi swojemu na ziemi moc niesienia ulgi duszom czyścowym, a nawet wyzwalała ich ztamtąd. Podziwiamy tu nieskończone miłosierdzie Boskie, które tyle zostawiło nam środ-

1) Ś. Mat. V. 26.—Ś. Hieronim to miejsce wykładając mówi: nie wynijdziesz z ciemnicy, aż wypłacisz i najmniejsze grzechy.

ków do niesienia ulgi zmarłym braciom naszym; my bowiem możemy szafować skarbami miłosierdzia Chrystusowego i tymi skarbami spłacać ich długi.

Jak święci w Niebie królujący nas wspierają, tak i my również wspieramy dusze w czyśćcu zatrzymane, ofiarując za nie modlitwy i dobre uczynki z mocną wiarą, że te im ofiary ulgę przyniosą. Wyrok Ducha Ś. to stwierdza ¹⁾: „Święta i zbawienna jest myśl modlić się za umarłe, aby byli od grzechów rozwiązani“. Ojcowie Św. tę wiarę stwierdzają, już upominając wiernych do składania ofiar za umarłych, już zachęcając do zachowania zwyczaju Kościoła modlenia się za nich. We wszystkich religijach, we wszystkich czasach i miejscach wierzono, że modlitwa żyjących przynosi pomoc umarłym. Najstarożytniejsze liturgije, wszystkie bez wyjątku, zawierają w sobie modlitwy za umarłych. Zresztą o najdawniejszym zwyczaju modlenia się za dusze czyścowe świadczą liczne nadpisy pierwszych trzech wieków znalezione w katakumbach. Kościół święty Rzymsko-Katolicki hojną ręką szafuje skarby łask, jakimi z miłosierdzia Bożego rozporządza, aby ulżyć cierpienia swych dziełek w czyśćcu. Od czasów Apostolskich we Mszy ś. co dnia tak się modli za umarłych: Wspomnij też, Panie, na sługi i

1) II Mach. XII, 46,

służebnice twoje, którzy nas poprzedzili, mając z nami wiary, i zasypiają snem pokoju. Tym duszom, Panie, i wszystkim w Chrystusie odpoczywającym, abyś raczył dać miejsce ochłody, światłości i pokoju, błagamy Ciebie. Przez tegoż Chrystusa Pana naszego. Amen. Kościół ś. nie poprzestaje na modlitwie za zmarłych przy złożeniu ich ciał do grobu — modli się jeszcze w rocznicę ich śmierci, zaleca także modlić się i przeznaczając osobną na ten cel Mszę ś. dnia trzeciego po śmierci na pamiątkę Zmartwychwstania Pańskiego; siódmego dnia na pamiątkę odpoczynku Boga po stworzeniu świata; trzydziestego dnia na pamiątkę żałoby Izraelitów przez 30 dni obchodzonej po śmierci Mojżesza. Mocą sobie od Chrystusa udzieloną nadaje odpustowe przywileje ołtarzom za dusze zmarłych. Nie tylko we Mszy, ale i w pacierzach kapłańskich po razy kilka na dzień Kościół Ś. czułe do Boga przesyła westchnienia za dusze czyścowe: „A dusze wiernych zmarłych przez miłosierdzie Boże niech odpoczywają w pokoju“. Jakże to wielka miłość tej najczulej nas kochającej Matki naszej, mającej taką o zbawienie swych dzieci troskliwość. Wiernych też wzywa ustawicznie do niesienia ulgi cierpiącym braciom, zachęca ich do tego, ustanawiając pobożne stowarzyszenia i praktyki, niepoliczonymi udarowane odpustami, które i sami możemy pozyskać i na drogich naszych w Panu zmarłych przelać.

Pan Bóg nie tylko pozwala, ale mocno pragnie, żebyśmy nieśli pomoc duszom w czyścju cierpiącym. Kocha je, są bowiem dusze sprawiedliwe i do Nieba przeznaczone. Przyjąłby te dusze do siebie, ale surowa ręka sprawiedliwości Jego zatrzymuje je w okropnem więzieniu, aby się wypłaciły z długu. Jeżeli Bóg obiecał miłosierdzie tym, którzy miłosiernymi są względem bliźnich, i jeżeli obiecał nagrodę za kubek wody w imię Jego bliźniemu podany, to tem bardziej chce byśmy nieśli pomoc duszom Jemu miłym. Że Święci Pańscy wysoce cenili to nabożeństwo za umarłych, przekonywamy się czytając ich żywoty. I tak ś. Piotr Damian niesie do kościoła ubogą jałmużnę i prosi o Mszę ś. za rodziców. Ś-ta Elżbieta wszystkie swe dobra na ozdoby kościoła i utrzymanie ubogich rozdała za duszę swego męża. Toż samo uczyniła ś. Brygida. Ś. Ambroży w każdej Mszy ś. modli się za duszę Walentyniana. Ś. Franciszek Borgiasz pokutował, do krwi się biczując za duszę swej matki. Ś. Anzelm za duszę brata zakonnego przez cały rok codzień Mszę ś. odprawiał.

Jest wielkie w zakonie Pańskim przykazanie miłości. Wiemy o tem dobrze, codzień w pacierzu je powtarzamy. Wiemy także, że to przykazanie do wszystkich bez wyjątku się rozciąga, tak że nawet nieprzyjaciół obejmuje; ale trzeba wiedzieć także, że ta powinność miłowania bliźnich i ratowania ich obowiązuje

nas nie tylko za życia, ale i po ich śmierci. A kto nie wspiera dusz, nie podaje im ręki, wykracza przeciw miłości bliźniego tak samo jak ten, który nie chce wesprzeć ubogiego. Tam w ogniu czyścowym może są dusze sercu naszemu bardzo drogie, może tam cierpią nasi rodzice, bracia, krewni, przyjaciele, dobroczyńcy. Posłuchajmy — może to oni wołają: „Zmiłujcie się nademną, zmiłujcie się nademną, aby wždy wy przyjaciele moi: boć mię ręka Pańska dotknęła“¹⁾). Jeżeli będziemy nieczułymi i nie pośpieszymy z naszą dla nich pomocą, lękajmy się żeby i nas podobny los nie spotkał — bo jaką miarką mierzyć będziecie, taką i wam odmierzają.

Nakoniec wzgląd osobisty powinien być potężną dla nas pobudką do troskliwego duszom czyścowym niesienia ratunku. Najpewniejszą odnosimy korzyść z nabożeństwa za umarłych, tak dalece, że więcej przez naszą dla nich pomoc dla siebie, niż dla nich zyskujemy. Bo te dusze pierwiej czy później z czyśca będą wyzwolone i dostaną się do Nieba; ale my nie wiemy, co nas w przyszłości czeka. Tę smutną niepewność należałoby mieć ciągle w pamięci, i, ciągle zagrzewając się do cnoty i niosąc pomoc duszom w czyścu cierpiącym, usiłować zapewnić sobie na przyszłość pośredników. Gdy

1) Hiob. XIX. 21.

wiemy, że Bóg przez wzgląd na zasługi świętych swoich tak hojne zlewa na nas łaski, jakżeby się należało nam starać o pomnożenie takich przyzycińców! Gdyby w skutek naszych modlitw i ofiar dusze jakie z więzienia czyścowego wyzwolone zostały, mielibyśmy w nich pewnych przyjaciół i przyzycińców. Dusze wybawione, dostawszy się do chwały, nie zapomną tej przysługi, jakąśmy im uczynili, modlić się będą za tych, co je z mąk czyścowych wyzwolili. A nawet jeszcze w czyścu zostając, jak utrzymują święci, te dusze modlą się za nami. W żywocie ś. Katarzyny Bonońskiej znajdujemy, że prosiła te dusze o wstawienie się za nią do Boga w różnych potrzebach.

Mając przed oczyma te tak silne do niesienia pomocy umarłym pobudki, powinniśmy ciągle o nich pamiętać, i w miarę naszej możności je ratować. Boć jeżeli o ciało zmarłych sercu naszemu drogich tak jesteśmy troskliwi, tak starannie je przybieramy, ozdabiamy katafalki, miejsca wiecznego ich spoczynku oznaczamy pomnikami i upiększamy je kwiatami—to tem bardziej powinniśmy pamiętać o ich duszy nieśmiertelnej, i nie odmawiać pomocy, jakiej może od nas potrzebują. A jednak jakże wielu jest, nawet pobożnych, o chwałę Bożą gorliwych chrześcijan, mających sobie coś do wyrzucenia pod tym względem. I czem się to dzieje, że gdy Bóg taką w ręce nasze złożył moc, my jej tak mało używamy? Oto opieszalnością i nie-

czułością. I czyż nie widzimy, że przez tę opieszałość tak pokrzywdzamy dusze czyścowe, a sami wielką ponosimy stratę? Nieśmyż więc pomoc biednym duszom w czyścu cierpiącym, a za to nasze miłosierdzie uweselimy Niebo, wielką otrzymamy nagrodę i zapewnimy sobie przemożnych przyczynców.

Sposoby ratowania dusz czyścowych.

Wiara święta wskazuje nam wiele i tak łatwych sposobów wyzwolenia dusz czyścowych, a mianowicie te: ofiarę Mszy ś. modlitwę, post, jałmużnę i odpusty.

1. Najskuteczniejszym środkiem do wspomnienia dusz cierpiących jest Msza ś. Jest ona wartości nieskończonej, a skuteczność jej pochodzi z niej samej — z męki i śmierci Chrystusa Pana. Kto nie może ofiarować Mszy ś., niech jej słucha pobożnie i niech się postara przystąpić do Komunii ś., którą także można ofiarować za dusze czyścowe.

2. *Modlitwa.* Tu się rozumieją wszystkie modlitw rodzaje; prywatne i publiczne, ustne i myślnie. W szczególności najbardziej się zalecają modlitwy przez Kościół ś. odpustami udarowane. W drugiej części umieszczamy zbiór takich modlitw. Ale nie zapominajmy, że tylko modlitwa pokorna, wytrwała, skupiona, gorąca

i ufna idzie do Nieba i pociechę przynosi duszom czyścowym. Taką modlitwę trzeba często zanosić do Boga, a mianowicie w dzień śmierci, gdy dzwonią za duszę umarłego, w czasie pogrzebu, w rocznicę śmierci, w dniu zadusznym, słuchając Mszy ś., idąc mimo cmentarza, często w ciągu dnia i wieczorem, gdy na *De profundis* za umarłych dzwonią w kościele.

3. *Post.* Wszelkie duszy i ciała umartwienie należy do najprzedniejszych dobrych uczynków Bogu miłych, które można ofiarować za dusze czyścowe.

4. *Jałmużna.* Rozumieć tu należy wszelkie uczynki miłosierne tak co do ciała, jako i co do duszy, a więc: wspieranie ubogich, nieszczęśliwych, opuszczonych, nawiedzanie chorych, grzebanie umarłych, nieumiejętnych nauczanie, przebaczenie doznanych uraz, grzeszników upominanie. Te uczynki w miarę naszej możliwości ohochoz wypełniamy w dobrej wierze, że one Panu Bogu będą miłe, a duszom zmarłym ulgę przyniosą.

4. *Odpusty.* Dobre uczynki, jakie Panu Bogu za umarłych ofiarujemy, skuteczniejszemi się stają przez odpusty, na ich korzyść przez Kościół udzielone. Mocą tych odpustów dusze dostępują uczestnictwa w zadośćuczynieniach Chrystusa Pana i Świętych. Są bardzo liczne odpusty, a warunki do ich dostąpienia bardzo są łatwe. Nie zaniedbujmy więc i sami z nich

korzystać i je zastosowywać do dusz czyścowych. Jeżeli jaką modlitwę odpustową Ojciec ś. pozwala zastosować do siebie i do dusz zmarłych, większą jest zasługą ofiarować odpust za umarłych, niż za siebie. Niosąc pomoc umarłym trzeba: a) być w stanie łaski i b) mieć intencję t. j. chęć zastosowania do nich modlitw i dobrych uczynków.

W końcu nadmienić należy, że najbardziej modlić się trzeba za dusze tych, którym jesteśmy obowiązani, t. j. za dusze ojca i matki, krewnych, przyjaciół i dobrodziejów—za dusze kapłanów, nauczycieli i innych przełożonych—za dusze podwładnych, sąsiadów i znajomych. Trzeba pamiętać o duszach tych, które może z naszej przyczyny cierpią. Nie zapominajmy o duszach nieprzyjaciół i potrzebujących naszej pomocy. Pamiętajmy o duszach zapomnianych i zniszłych nie mających pomocy. Módlmy się za dusze największe męki cierpiące—za dusze najbliższe wybawienia, i za dusze wszystkich zmarłych w czyścju cierpiących.

Akt heroiczny.

Najwyższy stopień miłości ku duszom czyścowym będzie, gdy nasze wszystkie zadośćuczynienia ¹⁾, przez dobre uczynki nabyte, tym

1) Dobre uczynki w stanie łaski wykonane dwojaką nam korzyść przynoszą: a) zasługi (pomnożenie łaski

duszą ofiarujemy, i tę ofiarę nieodzownym ślubem potwierdzamy. Takim aktem miłości pomnażamy sobie nagrodę w Niebie—akt bowiem ten Panu Bogu wielce się podoba. Nie trzeba się tu zrażać tym wyrazem—ślub, gdyż się go nie czyni pod grzechem ¹⁾; owszem do uczynienia jego należałoby bardzo się zachęcić, mając na względzie nadzwyczajne przywileje, jakie Benedykt XIII, wielkiej świątobliwości Papież, r. 1728 nadał tym, którzyby ślub ten uczynili. To nadanie potwierdził Pius VI i wiekopomny Pius IX. r. 1852. Te przywileje są następujące ²⁾:

1. Księża takim ślubem obowiązujący się, cieszyć się będą osobistym nadaniem ołtarza uprzywilejowanego na każdy dzień roku. 2.

poświęcającej, łatwiejsze uproszenie potrzebnych nam darów w porządku doczesnym i wiecznym), i b) zadośćuczynienia za kary przez popełnione grzechy zasłużone. Taka jest nauka Ojców śś. na Piśmie ś. oparta. Ś. Cypryan (serm. de lapsis) mówi: qui sic Deo satisfecerit... nec jam solum Dei veniam merebitur, sed coronam“. Tę właśnie ostatnią korzyść zadośćuczynienia darujemy duszom czyścowym heroiczną ku nim miłością uniesieni. Inne korzyści zostają przy nas, są one osobistymi, tak, że innym odstąpić nie można.

1) Jest to nie więcej, jak proste ofiarowanie dobrych uczynków za dusze w czyśćcu cierpiące.

2) Schneider. Die Ablässe.

Wszyscy wierni, ile razy do stołu Pańskiego przystępują, kościół albo publiczną kaplicę odwiedzają, i tam podług myśli Ojca ś. modlą się, odpust zupełny tylko duszom czyścowym udzielić się mogący zyskiwać mogą. 3. Także zyskują odpust zupełny we wszystkie poniedziałki, jeżeli na intencję dusz czyścowych Mszy ś. słuchają i, jak wyżej było powiedziano, modlą się. 4. Każdy z wiernych wszystkich i każdego z osobna odpustu, jakimkolwiek sposobem udzielonych, lub udzielić się mogących, a które pozyska, równie duszom czyścowym ustąpić może.

Uwaga. Chorzy, starcy, podróżni i t. p. nie mogący być na Mszy ś. w poniedziałek, mogą ją na ten cel ofiarować w niedzielę. Co się tyczy dzieci nie przystępujących jeszcze do pierwszej Komunii, a także wiernych nie mogących przyjąć N. Sakr., Biskupi mogą upoważnić spowiedników do zamiany Komunii ś. na inny dobry uczynek. (Pius IX. Decr. 18 Nov. 1854).

Akt heroiczny, o którym mowa, nie jest to nowy wynalazek, lecz pobożna praktyka od dawnych wieków w Kościele Katolickim znana. Rozpowszechnienie jednak przypisuje się O. O. O. Oli- den Z. Teatynów. Takim ślubem wzniosłej miłości ku duszom czyścowym związywało się wielu z nauki i świątobliwości znakomitych mężów, np. nasz K. Druźbicki S. J. Zalecali ten akt szczególnie O. Moncada T. J., Ribadeneira T. J. i O. Baron, który przykładem

ś. Gertrudy, ś. Katarzyny, ś. Teresy, wielbnego Xymenesa i innych dowodzi, że przez taki ślub nic się nie traci, lecz owszem wiele się zyskuje. Świadczy o tem Benedykt XIII Papież w mowie swojej ¹⁾, przytaczając objawienie ś. Brygidy, która takie słyszała wołanie, z więzienia czyścowego wychodzące: „Niech będzie wynagrodzonym i uwieńczonym, ktokolwiek nas w tej męce ochładza. O Panie (Boże! racz użyć wszechmocności Twojej, i stokrotnie nagródź tych, którzy nas swemi wspierają modłami i podnoszą do jasności Bóstwa Twego“. Także ś. Brygida twierdzi, że słyszała anioła mówiącego: „Niech będzie błogosławiony każdy na ziemi żyjący, który modlitwami, dobrymi uczynkami i umartwieniem ciała przybiega na pomoc tym biednym duszom cierpiącym“. Ś. Ambroży naucza, że wszystko co dajemy duszom czyścowym przemienia się w obfite dla nas łaski, a po śmierci odbierzemy za to nagrodę stokrotnie pomnożoną. Niech więc wykonywający ten akt miłości ufają w Pana, że od męki czyścowej wybawieni będą; i niech nadzieję swoją opierają na obietnicach Chrystusa Pana, na opiece Najśw. Panny i na przyczynieniu się dusz przez nich z czyścia wybawionych, które dostawszy się do Nieba w zupełności im się odwdzięczą.

1) Ser. 4. n. 12.

FORMUŁA

**miłosierne go ślubu przyczynienia się do wyzwolenia
dusz w czyśćcu cierpiących.**

Ojcze Niebieski! Ofiaruję Tobie (wszakże bez obowią zania się pod żadnym grzechem) za biedne dusze czyścowe wszystkie moje zadośćuczynne uczynki, jako też przez innych mnie darowane tak w życiu jak i po śmierci. Składam je w najczystsze ręce Niepokalanej Dziewicy Maryi i chcę, żeby ta Matka miłosierdzia zastosowała je do tych dusz jakie Ona chce z czyścza uwolnić. Racz przyjąć o mój Boże, tę moją ofiarę na cześć i chwałę Twoją i na zbawienie duszy mojej.

MODLITWA

do Najśw. Panny o szczęśliwą śmierć.

100 dni odp. Pius IX. 1856 r.

O Maryo bez zmazy poczęta, módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy! O ucieczko grzesznych! O Matko konających nie opuszczajże nas w godzinę śmierci, ale wyjednaj nam żal doskonały, skrucę serdeczną, odpuszczenie grzechów, przenajświętszego wiatyku godne przyjęcie i opatrzanie ostatniem Oleju ś.

namaszczeniem, abyśmy bezpiecznie stanąć mogli przed Tronem sprawiedliwego ale i miłosiernego Sędziego Boga i Odkupiciela naszego. Amen.

Nabożeństwo za konających.

Ojcze niebieski! w ręce Twoje wszechmocne oddaję duszę moją, błagając najgoręcej, abys ją do miłosierdzia Twego przyjął. Znam to, że jestem największy na świecie grzesznik, ale też wiem, żeś Ty najlepszy na Niebie Ojciec.

Pamiętaj na krew niewinną jedyne Syna Twego, patrz na twarz Jego dla mnie zsiniałą, a dla miłości Jego odpuść mi złości moje.

Jezu dobrotliwy! Jezu umęczony! Jezu za grzechy moje na krzyżu w boleściach konający! przybądźże mi na pomoc tej godziny, a nie daj duszy mojej ginąć.

Zabieram się w drogę wieczności i krainę ciemności, świećże mi łaską Twą Duchu Przenajświętszy!

Matko Jezusowa! Matko konających, Najświętsza Maryjo! teraz przybywaj do mnie, podaj miłosierną rękę, abym na tym końcu życia mego nie zginął ¹⁾.

S. Aniele Stróżu i opiekunie mój, proszę cię przybywaj mi na pomoc.

1) Służba Boża pr. Biskupa Kozłowskiego.

Ś. Michale obrońco dusz wiernych, podaj mi rękę na strasznym sądzie Boskim.

Ś. Józefie, patronie Kościoła Bożego i mój patronie teraz, teraz opiekuj się mną.

Ś. Barbaro, ś. Magdaleno, wszyscy Święci i Święte i Ty o Maryo Matko konających! uproście mi u ukrzyżowanego Jezusa szczęśliwą śmierć i wieczność błogosławioną. Amen.

Akty cnót konieczne do zbawienia potrzebnych.

Akt wiary. O Boże mój! wierzę mocno we wszystko, co Święty, Katolicki, Rzymski i Apostolski Kościół do wierzenia mi podaje; ponieważ Ty sam prawdę ani omylić się, ani omylić mogąca to jemu objawiłeś i do wierzenia podałeś. O Boże! pomnoż wiarę moją.

Akt nadziei. Mam nadzieję o Boże mój, że przez zasługi Jezusa Chrystusa dasz mi łaskę Twoją w tem życiu, a jeżeli przykazania Twe zachowam, chwałę w życiu przyszłym—ponieważ sam to obiecałeś, a wierny jesteś Panie w obietnicach Twoich.

Akt miłości. O Boże mój! kocham Cię nade wszystko, ponieważ jesteś nieskończenie dobry i kochania godny, a dla miłości Twojej kocham bliźniego mego jak siebie samego.

Akt skruchy. O Boże mój! ponieważ jesteś nieskończenie dobry i kochania godny, żaluję, a patrząc na rany Zbawiciela mego całym sercem boleję, żem Cię obraził grzechami moimi, i w tym żalu moim z miłości ku Tobie, za pomocą łaski Twojej postanawiam więcej nigdy nie grzeszyć. Boże bądź miłościw mnie grzesznemu.

Oto ja N. N. z wdzięczności ku Tobie i dla wynagrodzenia wszystkich moich niewierności oddaję Ci serce moje i zupełnie poświęcam się Tobie, Najmilszy mój Jezu! i za Twoją pomocą stanowią więcej nie grzeszyć. Amen. (100 dni odp. Pius VII).

Słodkie serce Jezusa! bądź moją miłością. (300 dni odp.).

O Maryo bez grzechu poczęta! módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy. (100 dni odpustu).

Jezu, Maryjo, Józefie, wam oddaję duszę moją.

Podają choremu wizerunek Zbawiciela do ucalowania i stawiają go przy konającym, potem modlą się do P. Jezusa.

I.

Panie Jezu Chryste! któryś za zbawienie świata na twardym łożu krzyżowym umrzeć raczył, proszę Cię, abys gorzkość onę, którąś na niem podjął, osobliwie kiedy się przenaj-

świętsza Dusza Twoja od najświętszego Ciała
działała, Ojcu Twemu ofiarować i przedstawić
raczył za grzeszną duszę tego chorego, i onę
w tę godzinę śmierci jego racz uwolnić od
wszelkiego karania i mąk, których się dla grze-
chów swoich obawia. A.

II.

100 dni odpustu.

O najłaskawszy Jezu, miłośniku dusz na-
szych, zaklinam Cię na konanie Przenajświęt-
szego Serca Twego, i na boleści Niepokalanej
Matki Twojej, oczyść krwią Twoją Przenajdroż-
szą wszystkich całego świata grzeszników, w tej
chwili konających i dziś umrzeć mających. A.

O Serce Jezusa konające! konających się uli-
tuj!

~~~~~

Pacierze za konających.

300 dni odp. Odpust zupełny raz w miesiąc
(i za zmarłych) Pius VII 1809.

3 *Ojcze nasz* do Pana Jezusa konającego i
3 *Zdrowaś Marya* do Matki Boskiej Bolesnej

*Obecni zapalają gromnicę i pobożnie odmawiają
Litanię* 1).

Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.

---

1) z Rytuału.

Święta Maryo, Módl się za nim (za nią).

Wszyscy Święci Anieli i Archanieli, Módlcie się za nim.

Ś. Abla, Módl się za nim.

Wszyscy Sprawiedliwi, Módlcie się za nim.

Ś. Abrahamie,
 Ś. Janie Chrzcicielu,
 Ś. Jozefie, } Módl się za nim.

Wszyscy Święci Patryarchowie i Prorocy, Módlcie się za nim.

Ś. Piotrze,
 Ś. Pawle,
 Ś. Jędrzeju, } Módl się za nim.

Wszyscy święci Aposto-
 wie i Ewangelistowie,
 Wszyscy święci uczniowie
 Pańscy,
 Wszyscy święci niewinni
 młodziankowie, } Módlcie się za nim.

Ś. Szczepanie,
 Ś. Wawrzyńcze, } Módl się za nim.

Wszyscy święci Męczennicy, Módlcie się za nim.

Ś. Sylwestrze,
 Ś. Grzegorzu,
 Ś. Augustynie, } Módl się za nim.

Wszyscy święci Biskupi i Wyznawcy, Módlcie się za nim.

Ś. Benedykcie,
 Ś. Franciszku, } Módl się za nim.

Wszyscy Święci Zakonnicy i Pustelnicy, Módlcie się za nim.

Ś. Anno,
 Ś. Maryo Magdaleno, } Módl się za nim.
 Ś. Łucyo, }

Wszystkie Święte Panny i Wdowy, Módlcie się
 za nim.

Wszyscy Święci i Święte Boże, Przyczyńcie się
 za nim.

Bądź miłościw, Oduść mu Panie.

Bądź miłościw, Wysłuchaj nas Panie.

Od gniewu Twego,

Od niebezpieczeństwa śmierci,

Od złej śmierci,

Od mąk piekielnych,

Od wszego złego,

Od mocy szatańskiej,

Przez święte narodzenie Twoje,

Przez krzyż i mękę Twoją,

Przez chwalebne Zmartwychwstanie
 Twoje,

Przez przedziwne wniebowstąpienie
 Twoje,

Przez przyjście na świat Ducha ś.
 Pocieszyciela,

W dzień sądu Twego,

My grzeszni Ciebie prosimy }

Abyś mu przepuścił, }

Ciebie prosimy }

Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.

Wybaw

go

Panie.

Wysłuchaj nas Panie.

MODLITWA

do Najświętszej Maryi Panny.

O Święta Maryo Matko Boża, wspomnijże sobie, jako Cię nieustannie Kościół Boży wzywając prosi: ażebyś się modliła za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej. Oto w ostatniej i największej potrzebie znajduje się tego konającego (albo tej konającej) dusza; módl się za nią teraz, kiedy najbardziej Twej przed Bogiem przyczyny potrzebuje; módl się za nią w tej strasznej śmierci godzinie, od której szczęśliwa lub nieszczęśliwa wieczność jej zawisła. O Panno można! raczże i teraz skruszyć łeb smoka piekielnego, który jako lew krąży około tej duszy z ciała wychodzącej. O Matko najboleśniejsza! jakoś stała pod krzyżem umierającego Syna Twego, tak nie odstępuj opieką Twoją i tej w skonaniu męczącej się duszy. Uproś jej u Boga łaski najpotrzebniejsze i szczęśliwe z tego życia przejście do błogosławionej wieczności. A.

Po skonaniu obecni modlą się:

Wieczny odpoczynek racz dać tej duszy Panie, a światłość wiekuista niech jej świeci.

Panie Boże w Trójcy jedyny, nie racz pamiętać na grzechy młodości i niewiadości jego, ale według wielkiego miłosierdzia Twego

wspomnij nań w chwale jasności Twojej. Niech się mu otworzą Niebiosy, niech go z weselem przywitają ŚŚ. Aniołowie i zaprowadzą do Nieba.

Niech go przyjmie Ś. Michał Archanioł, który trzyma pierwszeństwo w chorach anielskich. Niech go przyjmie Piotr ś., któremu Pan Bóg klucze od Nieba powierzył. Niech mu dopomocze Paweł ś., który stał się godny być naczyniem wybranem. Niech się za nim wstawi ś. Jan Apostoł, któremu Bóg tajemnice Niebieskie objawił. Niech się za niego modlą wszyscy ŚŚ. Apostołowie, którym Bóg zlecił moc związywania i rozwiązywania. Niech się za nim przyczynią wszyscy Święci Twój, którzy dla imienia Chrystusowego rozliczne na tym świecie męki cierpieli — aby z więzienia cielesnego wyzwolony, otrzymał chwałę w Królestwie Niebieskiem, przez zasługę męki i śmierci Pana naszego Jezusa Chr. A.

Modlitwy przy grzebaniu umarłych.

Przeniesienie umarłego do kościoła.

(Śpiewają Ps. „Miserere“ Zmiłuj się nademną Boże.
W kościele kapłan śpiewa Subvenite).

Przybądźcie święci Boscy, zabezpiećcie Aniołowie Pańscy. Przyjmijcie duszę jego, i postaw-

cie ją w obliczu Najwyższego. Niech cię przyjmie Chrystus, który cię wezwał, i na łono Abrahama Aniołowie Jego niech cię zaprowadzą. Wieczne odpocznienie racz mu dać Panie; a światłość wieczna niech mu świeci. A.

Msza ś. za umarłych.

Najmiłosierniejszy Boże, który nam pozwalasz nieść ratunek душom w czyścju cierpiącym, racz przyjąć tę przenajświętszą Ofiarę za dusze w czyścju zatrzymane, a mianowicie za dusze N. Najpokorniej błagam Cię Panie, niech zasługi tej najśw. Ofiary spłyną na te biedne dusze, niech im ulgę przyniosą i jak najprędzej doprowadzą do Twojej chwały.

W Imię Ojca † i Syna † i Ducha Świętego.
Amen.

CONFITEOR.

O Panie Boże! u stóp ołtarza Twego pokornie schylony, wyznaję w obecności N. Panny Maryi i wszystkich Świętych, że m zgrzeszył myślą, mową, uczynkiem i opuszczeniem. Z całego więc serca i z całej duszy żałuję, a patrząc na rany Zbawiciela mego całym sercem boleję, że m Cię tak obraził grzechami mojami, i błagam Cię, racz mi grzechy odpuścić i dać

łaskę nieobrażania Cię już więcej. Opuść także, najłaskawszy Ojcze, duszom wiernych zmarłych te kary, na które tu na ziemi żyjąc zasłużyli.

I N T R O I T.

Wieczne odpocznienie racz im dać Panie,
a światłość wiekuista niechaj im świeci ¹⁾.

K Y R I E.

Ojcze przedwieczny, Synu ukrzyżowany, Du-
chu Ś. Pocieszycielu, Ś. Trójco jedyny Boże,
zmiłuj się nad duszami wiernych zmarłych.

O R A T I O.

O Jezu, Zbawicielu nasz, którego miłosier-
dzia niema końca i granic, prosimy Cię przez
cierpienia i prace Twego ziemskiego życia, przez
najboleśniejszą mękę Twoją, przez miłość ja-
kiej dowód zostawiłeś nam ustanawiając Najśw.
Sakr. Ołtarza, połącz koniec cierpieniom bied-
nych dusz czyścowych i racz im dać błogosła-
wienie wiecznego spoczynku w Królestwie
Twoim.

D I E S I R A E.

Dzień on, dzień sądu Pańskiego,
Świat w proch zetrze, świadkiem tego,
Dawid z Sybillą, wszystkiego.

---

1) Tu można zmówić kilka pacierzy na intencję dusz
zmarłych.

Jako wielki tam strach będzie,
 Gdy sam Bóg na sąd zasiędzie
 I roztrząsać wszystko będzie.

Trąba dziwny głos puszczał,
 Groby ziemskie przenikając,
 Wszystkich wzbudzi pozywając.

Zdumieje się przyrodzenie
 I śmierć, gdy wstanie stworzenie
 Na ostatnie rozsądzenie.

Księgi spisane wystawia,
 Które każdą rzecz wyjawia,
 Z czego na świat dekret sprawia.

Gdy tedy Sędzia zasiędzie,
 Wszelka skrytość jawna będzie,
 Kary żaden grzech nie zbędzie.

Cóż tam poczną człek mizerny,
 Kto mi Patron będzie wierny,
 Gdzie i Świętych strach niezmierny.

Królu Tronu straszliwego,
 Który zbawić chcesz każdego,
 Zbaw z łaski i mnie grzesznego.

Wspomnij Jezu, Panie drogi,
 Żem przyczyną Twojej drogi,
 Nie zgubże mnie w on dzień srogi.

Szukałeś mnie spracowany,
 Odkupiłeś ukrzyżowany,
 Niech nie giną Twoje rany.

Sędzio Boże sprawiedliwy,
 Nim przyjdzie Twój sąd straszliwy,
 Bądź mi teraz miłościwy.

Wzdycham jako obwiniony,
 Wstyd mnie za grzech popelniony,
 Bądź mi Boże przepraszony.

Tyś Magdalenie odpuścił,
 Łotraś do łaski przypuścił
 Mnieś nadzieję z Nieba spuścił.

Prośba niegodna tego,
 Lecz sam z miłosierdzia swego,
 Zbaw mnie od ognia wiecznego.

Daj mi miejsce z owieczkami,
 Nie odłączaj mnie z kozłami,
 Na prawicy staw z sługami.

Pohańbiwszy potępionych.
 W ogień wieczny osądzonych,
 Weź mnie do błogosławionych.

Proszę duchem unizonym,
 Sercem jak popiół skruszonym,
 Bądź mi do końca Patronem.

Oplakanyż ten dzień będzie,
 Kiedy się z prochu dobędzie
 Na sąd straszny człek mizerny.
 Bądź mu Boże miłosierny.

Dobry Jezu a nasz Panie
 Daj im wieczne spoczywanie.

OFFERTORIUM.

Panie Jezu Chryste, Królu chwały, wybaw dusze wszystkich zmarłych od mąk piekielnych i z głębokości otchłani, wybaw je z paszczyki lwa: niech nie pożera ich piekło, niech nie wpadają w ciemność, lecz niechaj chorąży krzyża Twojego ś. Michał stawi je przed Tobą w wiecznej światłości, którąś niegdyś obiecał Abrahamowi i potomstwu jego.

MODLITWA.

3 lata odpustu za odmówienie podczas Mszy ś.

Pius IX.

Ojczy przedwieczny ofiaruję Ci tę ofiarę, którą Jezus Syn Twój ukochany złożył Ci niegdyś z siebie samego na krzyżu, a teraz odnawia na ołtarzu. W imieniu wszystkich stworzeń i w zjednoczeniu ze wszystkimi Mszy ś. ofiarami, jakie były i będą na całym świecie spełnione, ofiaruję Ci ją dla uwielbienia najwyższego Twego Majestatu i oddania Ci czci należnej; dla podziękowania za niezliczone dobrodziejstwa Twoje; dla przebłagania Twojego gniewu wywołanego grzechami naszymi i złożenia sprawiedliwości Twojej należnego za nie zadośćuczynienia; a nakoniec dla uproszenia łask Twych dla mnie, dla Kościoła św., dla całego świata i dla dusz w czyście cierpiących.

Podniesienie.

100 dni odpustu. Pius VII. 1818.

I.

Wierzę o mój Jezu, żeś jest rzeczywiście w tej Hostyi obecny i wielbię Cię z najgłębszą czcią i najgorętszą miłością, a dla zastąpienia nędzy mojej ofiaruję Ci uwielbienia, dziękczynienia, miłość i boleść niepokalanej Matki Twojej, konającej u stóp krzyża Twego.

O Jezu zmiłuj się nademną i nad duszami wiernych zmarłych. O dobry Jezu, racz im przebaczyć. O Jezu najmiłosierniejszy wyzwól je z mąk czyścowych.

II.

Wielbię, mój Jezu, najświętszą Krew Twoją, do ostatniej kropli za nas wylaną, i przez ręce Maryi ofiaruję Ci ją za wszystkie potrzeby mojej duszy i za biedne dusze w czyścju zatrzymane. O krwi najświętsza, oczyść i obmyj je ze zmaz grzechowych! O krwi najdroższa, wołaj do Boga Ojca o miłosierdzie nad niemi.

Niech będzie w każdej chwili cześć i dziękczynienie Boskiemu przenajświętszemu Sakramentowi (100 dni odp. Pius IX. 1868).

Niech będzie w każdej chwili chwalone, wielbione, kochane i błogosławione Eucharystyczne Serce Jezusa we wszystkich przybytkach świata, aż do skończenia wieków.

AGNUS DEI.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy, daj duszom zmarłych wieczne odpocznienie.

Kommunia.

O mój Jezu, najgoręcej pragnę przyjąć Cię do serca mego i na zawsze z Tobą się połączyć. Najmocniej wierzę w Ciebie, ufam Tobie i kocham Cię nadewszystko, boś tak dobry. Przyjdźże więc, mój Jezu, oświeć mój umysł światłem Twojem, rozpal me serce ogniem miłości Twojej, a wolę nakłoń do dobrze czynienia i podobania się Tobie.

MODLITWA Ś. BONAVENTURY

do Najśw. Matki.

Święta Maryo, Matko Boża, Pocieszycielko smutnych, Wspomożenie chrześcian, Panno najśłodsza, Matko Zbawiciela naszego i Matko wszystkich wiernych, któraś jest także Matką biednych dusz w czyścju cierpiących, wzywam z ufnością słodkiej dobroci serca Twojego, błagając Cię o wstawienie się do Boskiego Twego Syna, aby dusze, które ogniem cierpienia są oczyszczane, jak złoto w ogniu próbiernym,

doznały przez zasługi najświętszej ofiary ulgi i oswobodzenia, do jakiego wzdychają. A.

(Po Mszy ś. kapłan przy katafalku modli się).

Nie wchodź Panie w sąd ze sługą Twoim, bo się nie usprawiedliwi przed Tobą żaden człowiek, jeżeli Ty mu grzechów nie odpuścisz. Niechaj więc, prosimy Cię, nie zapada wyrok Twój sądowy na tego, za którym się Kościół Twój modli, ale przez łaskę Twoją niech uniknie kary potępienia, jako ten, który za życia swego był nacechowany znamieniem Trójcy Przenajświętszej. Który żyjesz i...

(Potem śpiewają Libera).

Wybaw mię Panie od śmierci wiecznej, w on dzień straszliwy. Gdy się wstrząsą niebiosa i ziemia. Gdy przyjdiesz świat sądzić przez ogień. Drzę cały, i bojaźnią jestem przejęty, gdy nastanie rachunek i gniew nastąpi. Dzień on, dzień gniewu, ucisku i niedoli, dzień wielki a nader gorzki.

Wieczne odpocznienie racz mu dać Panie, a światłość wiekuista niech mu świeci.

Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.

Ojciec nasz.

Ź. I nie wwódź nas na pokuszenie.

ł. Ale nas zbaw ode złego.

W. Od wrót piekielnych.

R. Wybaw Panie duszę jego.

W. Niech odpoczywa w pokoju.

R. Amen.

W. Panie wysłuchaj modlitwę moję.

R. A wołanie moje niech przyjdzie do Ciebie.

Boże! któremu właściwą jest rzeczą litować się zawsze i przepuszczać, Ciebie najpokorniej prosimy za duszą sługi Twego N. któremu dziś z tego świata zejść rozkazałeś, abys nie oddał jej w ręce nieprzyjaciela i nie zapomniał na wieki, lecz abys rozkazał ŚŚ. Aniołom ją przyjąć i do ojczyzny niebieskiej doprowadzić. Niech nie doświadcza wiecznej kary, ale się weseli z wiecznego szczęścia, w Tobie bowiem ufność pokładała i w Ciebie wierzyła. Przez Chrystusa Pana...

(Spiewają „In paradisum“).

Niech cię do raju zaprowadzą Aniołowie: w twojem przyjsciu niech cię przyjmą ŚŚ. Męczennicy, i wprowadzą do świętego miasta Jerozalem. Niech cię chór Aniołów przyjmie, a z Łazarzem niegdyś ubogim miej wieczne odpocznienie.

*(Niosąc umarłego na cmentarz spiewają „Benedictus“.
Kapłan błogosławi grób, a potem modli się).*

Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.
Ojcze nasz.

MODLITWA.

Okaż, prosimy Cię Panie, nad sługą Twoim, który postępowaniem swoim chciał wolę Twoją wypełnić, to miłosierdzie, iżby uniknął kary mu należnej. Niech, jak się on łączy tu z wiernymi chrześcianami, tak przez Twoje miłosierdzie połączy się tam z chorami anielskimi. Przez Chrystusa Pana...

Wieczne odpocznienie racz mu dać Panie...

Dusza jego i dusze wszystkich wiernych zmarłych przez miłosierdzie Boże niech odpoczywają w pokoju. Amen.

(Rzucając ziemię na trumnę mówi „De terra“...).

Z ziemi mię Panie utworzyłeś, i ciałem przywdziałeś, wskrześ mię w dniu ostatecznym Zbawicielu mój Panie.

Aniół Pański... Wieczne odpocznienie...
Bądź pozdrowiona...

RÓŻANIEC.

(Najprzedniejszem do Matki Najśw. nabożeństwem jest Różaniec. Składa się on z trzech części, z których każda zawiera w sobie pięć tajemnic, odnoszących się do życia, śmierci i chwały Zbawiciela naszego i Najś. Matki Jego.

Odmawia się różaniec na paciorkach, łańcuszkiem spojonych, z których większych jest 15, mniejszych 153. Jedną część różańca, czyli 5 dziesiątków zowie się Koronką, albo małym różańcem.

Dla zachęcenia do tego nabożeństwa wielu Papieżów uposażyło je bardzo licznymi odpustami, które można także zastosować do dusz w czyśćcu cierpiących. Jeszcze większe zyskują się odpusty, jeżeli to nabożeństwo odmawia się na paciorkach (ś. Brygidy) benedykowanych przez Ojca ś. albo przez kapłana mającego na to od Jego świątobliwości upoważnienie.

Odpusty. Odpust zupełny w dzień ś. Brygidy tym wszystkim, którzy odmawiają koronkę raz w tydzień. Odpust zupełny raz w miesiąc wszystkim którzy codzień tę koronkę odmawiają, byleby tylko wypowiedawszy się Komunię ś. przyjęli i pomodlili się na intencję Ojca ś. Odpust zupełny w godzinę śmierci kto przynajmniej raz w tygodniu odmawia tę koronkę i ze skrucą, jeżeli nie ustami przynajmniej sercem wymawia Ś. Imię Jezus. Odpust 100 dni za każde Ojciec nasz, 100 dni za każde Zdrowaś i 100 dni za Wierzę w Boga odmówione na koronce ś. Brygidy. Odp. 100 d. dostępuje, kto nosząc koronkę towarzyszy ś. Wiatykowi, wysłucha Mszę ś. lub naukę, kto wykona jaki dobry uczynek i zmówi 3 Ojciec nasz i 3 Zdrowaś. Leo X. 1515. Clemens XI. 1714. Bened. XIV. 1743 ¹⁾).

1) Schneider. Die Ablässe.

Sposób odmawiania Różańca i Koronki.

Staw się w obecności Bożej, przeżegnaj się i odmów: Wierzę w Boga, potem na pierwszej paciorku Ojcie nasz i na trzech następnych 3 Zdrowaś.

Część I Radośna.

Tajemnica 1) Zwiastowanie, 2) Nawiedzenie, 3) Narodzenie Boże, 4) Ofiarowanie, 5) Znalezienie Pana Jezusa w Kościele.

(Rozmyślaj o każdej tajemnicy z zastosowaniem do swoich potrzeb, a potem mów: na wielkim paciorku *1 Ojcie nasz*, a na małych *10 Zdrowaś*. Na końcu *Chwała Ojcu* i t. d. Albo: *Wieczne odpocznienie racz im dać Panie* i t. d. jeżeli Różaniec ofiaruje się za dusze czyścowe).

Część 2 Boleśna.

Tajemnica 1) Pojmanie P. Jezusa w Ogroju, 2) Biczowanie, 3) Cierniem Koronowanie, 4) Niesienie krzyża na Kalwarję, 5) Ukrzyżowanie.

Część 3 Chwalebna.

Tajemnica 1) Zmartwychwstanie, 2) Wniebowstąpienie, 3) Zesłanie Ducha Ś. 4 Wniebowzięcie N. Panny, 5) Ukoronowanie N. P.

(Po skończeniu Koronki t. j. jednej części różańca, odmów jeszcze *1 Ojcie nasz*, *3 Zdrowaś* i *1 Wierzę w Boga*. *Litania Loretańska do N. P.*)

Koronki za duszo w czyściu cierpiące.

- 1.

(Odmawia się na koronce różańcowej).

OFIAROWANIE.

O mój Boże! ofiaruję Ci przez najśłodsze serce Maryi odpusty, jakie będę mógł pozyskać na korzyść dusz w czyściu cierpiących. W Imię Ojca † i Syna † i Ducha Ś. Amen.

(Na pierwszym dużym paciorku odmawia się akt wiary, nadziei i miłości).

Akt wiary. Mój Boże, wierzę w Ciebie, boś jest samą prawdą.

Akt nadziei. O Boże mój, mam nadzieję w Tobie, boś Ty wszechmocny, miłosierny i w obietnicach wierny.

Akt miłości. O Boże mój, kocham Ciebie, boś jest nieskończenie dobry, a dla miłości Twojej kocham bliźniego mego jako siebie samego. (7 lat i 7 kwadragen odpustu Benedykt XIV P.).

(Na trzech następnych paciorkach odmawia się).

Słodkie Serce Maryi, bądź mojem zbawieniem.
(300 dni odpustu).

(*Na dużych paciorkach mówi się Akt wiary, nadziei i miłości jak wyżej, na każdym małym paciorku mówi się*).

Słodkie Serce Maryi, bądź mojem zbawieniem.

~~~~~

Jezu, Maryo, Józefie ś. oddaję wam serce, duszę i życie moje (100 dni odp.).

Jezu, Maryo, Józefie ś. ratujcie mnie w ostatniej mojej godzinie (100 dni odp.).

~~~~~

2.

3 razy *Ojcze nasz*.

33 razy Przez Twą Jezu gorzką mękę
Podaj duszom w czyśćcu rękę.

3.

(*Na koronce różańcowej zamiast Ojcze nasz mów: ')*

Wejrzyj najlitościwszy Jezu na dusze wszystkich wiernych zmarłych, za które Krew najdroższą wylać i umrzeć raczyłeś i krzyża ponieść obelgę. Amen.

---

1) Pr. X. Sierakowskiego kanonika Krakowskiego.

(Zamiast 10 Zdrowaś, mów:)

1. Najlitościwszy Jezu przez krwawy pot Twój, zmiłuj się nad duszą N.
2. Najlitościwszy Jezu przez okrutne policzkowanie, zmiłuj się nad duszą N.
3. Najlitościwszy Jezu przez srogie biczowanie Twoje, zmiłuj się nad duszą N.
4. Najlitościwszy Jezu przez ciernie krwią Twoją zabarwione, zmiłuj się nad duszą N.
5. Najlitościwszy Jezu przez skrwawione ślady Twoje, zmiłuj się nad duszą N.
6. Najlitościwszy Jezu przez twarz Twoją skrwawioną Weronice podaną, zmiłuj się nad duszą N.
7. Najlitościwszy Jezu przez bolesne szaty zdzieranie, zmiłuj się nad duszą N.
8. Najlitościwszy Jezu przez nie ludzkie ciała Twego na krzyżu wyciągnięcie, zmiłuj się nad duszą N.
9. Najlitościwszy Jezu przez gwoździe rąk i nóg Twoich, zmiłuj się nad duszą N.
10. Najlitościwszy Jezu przez włócznie Krwią Twoją zmazaną, zmiłuj się nad duszą N.

(W ten sposób odmawia się cała Koronka, czyli 5 dziesiątków).

4.

7 razy *Ojcze nasz*.70 razy *Zdrowaś Marya*.

(Po każdym dziesiątku mów: *Wieczny odpoczynek racz im dać Panie i t. d.* na końcu *Wierzę w Boga*. Mówiąc *Zdrowaś Maryo*, zamiast módl się za nami grzesznymi, mów: *Módl się za duszami zmarłych*. A.

SZKAPLERZ

Niepokalanego Poczęcia N. M. P.

Każdy za odmówienie 6 *Ojcze nasz*, 6 *Zdrowaś Marya* i 6 *Chwała Ojcu* . . . , gdziekolwiek będąc i ilekolwiek chcąc razy, nawet bez odbycia spowiedzi i Komunii ś. dostępuje odpustów siedmiu Bazylik Rzymskich, Porcjunkuli, Jeruzalem, czyli Ziemi Ś. i ś. Jakóba w Kompostelli, i te odpusty może ofiarować za dusze zmarłych. (Pius IX P. 14 Kwietnia 1856 r.) ¹⁾.

---

1) Schneider. Die Ablässe.

Godzinki za umarłych.

Na Jutrznię.

W. Wieczne odpocznienie racz duszom zmarłych dać Panie.

R. A światłość wiekuista niech im świeci. A.

H Y M N.

Dusze w czyśćcu zatrzymane,
 Ciężkie znoszą upały,
 Których winy popelniane
 Oddalają od chwały,
 Więc żeby z nich każda wolna
 Widziała Cię dobry Boże,
 Ma modlitwa choć niezdolna
 U Twej łaski niech wymoże.

A N T Y F O N A.

Grzechów młodości ich i niewiadomości nie
 racz pamiętać Panie!

W. Jam rzekł, Panie! zmiłuj się nademną.

R. Zbaw duszę moję, bom zgrzeszył Tobie.

MÓDLMY SIĘ.

Boże wszystkich wiernych stwórcy i Od-
 kupicielu, duszom sług i służebnic Twoich, racz
 dać wszystkich grzechów odpuszczenie, aby

miłosierdzia, którego zawsze pragnęły, przez nabożne prośby nasze dostały. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Na Prymę.

Ÿ. Dusze wiernych zmarłych przez miłosierdzie Boże, niech odpoczywają w pokoju wiecznym. Amen.

H Y M N.

O Boże pełen litości!
 Zbawco świata jedyny,
 Nie pomnij tych nieprawości,
 Któreś stworzył bez winy,
 Lubo słusznie na karanie
 Zasłużyły surowe,
 Niech im Twoje zlitowanie
 Ulży ognie czyścowe.

A N T Y F O N A.

Jeśli będziesz uważał nieprawości Panie, Panie! a któż się ostoi?

Ÿ. Od bram piekielnych. R. Wybaw Panie dusze ich.

MÓDLMY SIĘ.

Boże Wszchemogący, którego własność jest miłosierdzie okazywać i odpuszczać, zmiłuj się nad duszami wiernych sług i służebnic Twoich, które ogień czyścowy dręczy, a dla modlitw

które cały Kościół Ś. za niemi do Majestatu Twego zanosi, skróć karanie ich, na które za grzechy swoje zasłużyły, i do wiecznego racz ich przypuścić odpoczynku. Przez Pana...

Na Tercyę.

W. Dusze wiernych zmarłych przez miłosierdzie Boże. . .

H Y M N.

Jezu na krzyżu wiszący,
 Zasłoń Twemi ranami,
 Zagaś ogień gorzący,
 Najświętszej Krwi potokami,
 Niech Twa korona cierniowa
 Posili omdlewające,
 Niech śmierć okrutna krzyżowa
 Zbawi dusze cierpiące.

A N T Y F O N A.

Powstań Panie! a wyrwij dusze ich, albowiem w śmierci nie masz ktoby na Cię pamiętał.

W. Który masz przyjść sądzić żywych i umarłych.
 R. Ty im daj wieczny odpoczynek i miejsce ochłodzenia.

MÓDLMY SIĘ.

Pamiętaj, Panie Jezu, o duszach wiernych zmarłych, któreś Krwią Twoją Najdroższą od-

kupił: spuść, prosimy Cię, kroplę krwi Twej do czyśca, a przez dobroć Najświętszego Serca Twego, daj im ochłodę w mękach i przyjmij je do żywota wiecznego, który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Na Sextę.

W. Dusze wiernych zmarłych i t. d.

H Y M N.

Tyś jest wodzem obłąkanych,
 Odkupieniem zaprzędanych,
 Ty uśmierzasz płacz sierocy
 Wdowom stajesz ku pomocy.
 Duchu Święty na ochłodę,
 Przybądź duszom zemdlonym;
 Wieczną podaruj swobodę
 Do Nieba przeznaczonym.

A N T Y F O N A.

Oświeć siedzących w ciemnościach i cieniu śmierci ku sprostowaniu nóg ich na drogę pokoju.

W. Nie dawaj bestyom dusz chwalących Ciebie,
 R. I dusz ubogich nie zapominaj do końca.

Módlmy się.

MÓDLMY SIĘ.

Duchu Święty Boże, wszystkich smutnych, strapionych Pocieszycielu! racz pocieszyć, prosimy Cię, łaskawem Twem nawiedzeniem dusze wierne w ciemnicach czyścowych jęczące, aby jako światłem łaski Twojej w wierze świętej były oświecone, i Ciebie Boga w Trójcy Św. jedyne go wyznawały, takąż łaską od mąk czyścowych niech będą uwolnione i do radości wiecznej przypuszczone. Amen.

Na Nonę.

Ź. Dusze wiernych zmarłych. . .

H Y M N.

Przez czyścowe upalenia,
 Którzy za swe przewinienia,
 Łzy lejąc bez pocieszenia
 Żebrzą Twego uzalenia, o Maryo!
 Do Ciebie zmarli wzdychają,
 W Tobie ufność pokładają,
 Niech twarz macierzyńską znają,
 Niech przez Cię Nieba dostają, o Maryo!

A N T Y F O N A.

Wzywam miłosierdzia twego, Naśw. Bogarodzico Dziewico, za duszami wiernych zmar-

łych; przyczyniaj się, prosimy, zawsze za nami do Syna Twego.

Ÿ. Do Maryi wołałem gdym był w ucisku.

R. I z łaski swej wysłuchała mię.

MÓDLMY SIĘ.

Przyczyna Najśw. Matki Twojej, Panie Jezu Chryste, niech otrzyma duszom w czyścju zatrzymanym łaskę u miłosierdzia Twego, aby wolne od więzów i karanja, na które zasłużyły, wiecznej szczęśliwości w Niebie dostąpić mogły. Który żyjesz i królujesz...

Na Nieszpór.

Ÿ. Dusze wiernych zmarłych i t. d.

H Y M N.

Wszyscy święci Aniołowie,
 Na pomoc ludziom dani,
 Przybądźcie pilni Stróżowie,
 Do dusz czyścjowych zesłani,
 Ofiarujcie lzy i łkania
 Bogu Wszchemogacemu,
 Aby złagodził karanja
 Stworzeniu upadłemu.

ANTYFONA.

Panie! nie piekło będzie Cię wyznawać, ani śmierć będzie Cię chwalić, ale żywy, ten Cię chwalić będzie jako i ja dzisiaj.

Ź. Anioł Pański zstąpił z Azaryaszem i towarzyszami jego do pieca.

Ł. I nie dotknął się ich ogień ani zasmucił.

MÓDLMY SIĘ.

Boże Wszechmogący, jedyny dusz wiernych lekarzu! dusze sług i służebnic Twoich miłosierdziem Twem racz wesprzeć, aby za przyczyną Świętych Aniołów, Stróżów swoich i wszystkich Duchów niebieskich z więzienia ognistego były wyzwolone, a w weselu rajskiej światłości na wieki umieszczone.

Na Kompletę.

Ź. Dusze wiernych zmarłych i t. d.

H Y M N.

Święci Pańscy i dwór cały,
 Poczty sług Boskich liczne,
 Którym za bój wytrwały
 Dano Niebo dziedziczne,
 Przyczynicie się za duszami
 Do Boga Pana swego,
 By były uczestnikami
 Rajskiego szczęścia waszego.

ANTYFONA.

Wszyscy Święci módlcie się do Boga za nas
i za dusz wiernych zbawienie.

W. Słyszałem głos z Nieba mówiący mi.

R. Błogosławieni umarli, którzy umierają
w Panu.

MÓDLMY SIĘ.

Panie Jezu Chryste, Królu wiecznej chwały!
wybaw prosimy Cię, dusze wiernych zmarłych
od ognistego udręczenia i wszystkich kar za
grzechy; niech przyczyna Niepokalanej Dzie-
wicy Maryi Matki Twojej, błogosł. Apostołów
Piotra i Pawła, oraz wszystkich Świętych wy-
branych Twoich, otrzyma im łaskę uwolnienia
z mąk i wiekuiste zbawienie. Który żyjesz i kró-
lujesz na wieki wieków. Amen.

OFIAROWANIE.

Miłosierdzie nieskończone,

Boże w Trójcy jedyny,

Niech ujrzą dusze stęsknione

Oczyszczone od winy.

Obdarz je rajska wolnością,

Aby Cię już bezpiecznie,

Odziane błogą światłością

Wielbiły w Niebie wiecznie.

W. Wieczny odpoczynek racz duszom zmarłych dać Panie.

B. A światłość wiekuista niech im świeci.

W. Niech odpoczywają w pokoju.

B. Amen.

Droga Krzyżowa.

AKT ŻALU.

O Jezu najlitościwszy! ponieważ jesteś nie-
skończenie dobry i miłosierny, kocham Cię nad
wszystko, i z całego serca żałuję, żem Ciebie
Pana mojego i najwyższe dobro moje kiedy-
bądź obraził.

INTENCJA.

Wszystkie odpusty ofiaruję za dusze w czyś-
cu cierpiące.

*(Droga krzyżowa składa się z 14 stacyi. Przy każ-
dej stacyi trzeba zastanowić się i rozmyślać z sercem
skruszonym o męce Zbawiciela, przydając na końcu
1 Ojcze nasz, Zdrowaś i Chwała Ojcu . . . Po zakoń-
czonych stacyach można dodać 6 pacierzy. Wrazie
choroby, podróży i t. d. Klemens P. XIV dozwolił
wszystkich do Drogi Krzyżowej przywiązanych odpustów
odmawiającym 20 Ojcze nasz, 20 Zdrowaś i 20 Chwa-
ła Ojcu (14 pacierzy do 14 stacyi, 5 pacierzy do pię-
ciu ran P. Jezusa i ś. Franciszka i 1 pacierz na in-*

tencję Ojca Ś). Odmawiając pacierze trzeba trzymać w ręku krucyfiks poświęcony na ten cel przez Kapłana mającego na to władzę od Stolicy Apostolskiej. Taki krucyfiks służy tylko tej osobie, dla której przeznaczony został).

- Stacya 1. Jezus skazany na śmierć.
2. Jezus obciążony krzyżem.
  3. Jezus upada po raz pierwszy.
  4. Jezus spotyka Matkę.
  5. Jezusowi dopomaga Cyrenejczyk.
  6. Jezusowi ociera twarz ś. Weronika.
  7. Jezus upada po raz drugi.
  8. Jezus pociesza płaczące niewiasty.
  9. Jezus upada po raz trzeci.
  10. Jezus obnażony i żółcią napawany.
  11. Jezus do krzyża przybijany.
  12. Jezus na krzyżu umiera.
  13. Jezus zdjęty z krzyża.
  14. Jezus złożony w grobie.

MODLITWA I.

Ojcze przedwieczny, ofiaruję Tobie Krew i Rany, Mękę i śmierć Jezusa Chrystusa, boleści Matki Najśw. i ś. Józefa, za grzechy moje, za dusze w czyścju cierpiące, za Kościół św. i nawrócenie grzeszników.

MODLITWA II

odpustowa. 100 dni odp., Pius IX. 1860 r.

O Boże, któryś na świętem prześcieradle, w które ciało Twoje przenaświętsze z krzyża zdjęte, przez Józefa z Arimatei, uwinionem było, raczyłeś nam zostawić znaki Twej męki, spraw litościwie, abyśmy przez śmierć i pogrzeb Twój, do chwalebnego Zmartwychwstania przywiezieni byli, który żyjesz i królujesz z Bogiem Ojcem, w jedności Ducha Ś. Bóg na wieki wieków. A.

~~~~~

Pacierze za dusze zmarłych.

(300 dni odpustu za każdy raz. Odpust zupełny raz w miesiąc. (I za zmarłych). Pius VII 1817).

Pięć razy: *Ojcze nasz,*

Pięć razy *Zdrowaś Maryo,*

Pięć razy wiersz następny:

Ciebie Panie prosimy, racz poratować Twe sługi, któreś odkupił Przenajświętszą Krwią Twoją.

Pięć razy Wieczny odpoczynek racz im dać Panie, a światłość wiekuista niech im świeci, niech odpoczywają w pokoju. Amen.

~~~~~

De profundis. Ps. CXXIX.

(Za odmawianie klęcząc na głos dzwonu kościelnego, wzywającego do tej modlitwy wieczorem, 100 dni odpustu raz na dzień—odpust zupełny raz w rok. Pius VI 1781.—Kto nie umie na pamięć „Z głębokości“, niech mówi 1 Ojciec nasz, 1 Zdrowaś i Wieczne odpocznienie . . .)

Z głębokości wołałem ku Tobie, Panie:

Panie wysłuchaj głos mój.

Niech będą uszy Twoje nakłonione: na głos modlitwy mojej.

Jeżeli będziesz obaczał nieprawości Panie:

Panie, a któż się ostoi?

Albowiem u ciebie jest zlitowanie: i dla zakonu Twego czekałem Cię Panie.

Czekała dusza moja na słowo Jego: nadzieję miała dusza moja w Panu.

Od straży porannej, aż do nocy: niechaj ufa Izrael w Panu.

Bo u Pana miłosierdzie: i obfite u niego odkupienie.

A on odkupił Izraela: ze wszystkich nieprawości jego.

W. Wieczny odpoczynek racz im dać Panie.

R. A światłość wiekuista niechaj im świeci.

W. Od mocy piekielnej.

R. Wybaw Panie dusze ich.

W. Niech odpoczywają w pokoju.

R. Amen.

W. Panie wysłuchaj modlitwy mojej.

R. A wołanie moje niech przyjdzie do Ciebie.

MÓDLMY SIĘ.

Boże wszystkich wiernych Stwórco i Odkupicielu, duszom sług i służebnic Twoich odpuść wszystkie grzechy: ażeby, za przyczyną pobożnych modłów, dostały przebaczenia, którego zawsze pragnęły. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

W. Wieczny odpoczynek racz im dać Panie.

R. A światłość wiekuista niechaj im świeci,

W. Niech odpoczywają w pokoju wiecznym.

R. Amen.

Czyszciec otwarty miłosierdziu żyjących

C Z Y L I

Krótkie nabożeństwo codzienne za dusze
czyścowe.

*100 dni odpustu raz na dzień. (I za zmarłych), Leon
XII. 1826.)*

Na Niedzielę.

O Panie Boże Wszechmogący! błagam Cię
przez Krew przenajdroższą, którą Boski Syn

Twój Jezus wylał za nas w Ogrojcu; racz wybawić dusze czyścowe, a mianowicie najbardziej opuszczoną, i wprowadź ją do chwały Twojej, gdzieby Cię chwaliła i błogosławiła na wieki. Amen.

Ojciec nasz, Zdrowaś Maryo, De profundis (Z głębokości i t. d).

Na Poniedziałek.

O Panie Boże Wszechmogący! błagam Cię przez Krew przenajdroższą, którą Boski Syn Twój Jezus wylał za nas w okrutnem biczowaniu swoim; racz wybawić dusze czyścowe a mianowicie najbliższą wejścia do chwały Twojej, aby jak najrychlej poczęła Cię chwalić i błogosławić na wieki. Amen.

Ojciec nasz, Zdrowaś Maryo, Ps. (Z głębokości.)

Na Wtorek.

O Panie Boże Wszechmogący! błagam Cię przez Krew przenajdroższą, którą Boski Syn Twój Jezus wylał za nas w bolesnem Cierniem ukoronowaniu; racz wybawić dusze czyścowe, a mianowicie skazaną na najdłuższe męki, aby nie opóźniała się tak bardzo z wychwalaniem i błogosławieniem Ciebie w chwale Twej na wieki. Amen.

Ojciec nasz, Zdrowaś Maryo, Ps. (Z głębokości.)

Na Środę.

O Panie Boże Wszechmogący! błagam Cię przez Krew przenajdroższą, którą Boski Syn Twój Jezus wylał za nas po drogach Jerozolimskich, na świętych barkach swoich Krzyż swój dźwigając; racz wybawić dusze czyścowe, a mianowicie najbogatszą w zasługi przed Tobą, aby co prędzej we wzniosłej chwale dla siebie zgotowanej, chwaliła Cię i błogosławiła na wieki. Amen.

Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Ps. (Zgłębokości.)

Na Czwartek.

O Panie Boże Wszechmogący! błagam Cię przez Ciało i Krew przenajdroższą Jezusa Syna Twojego, które ten Pan i Bóg nasz, w wigilię męki swojej ukochanym uczniom swoim za pokarm i za napój podał, i Kościołowi swojemu za wieczną ofiarę, a wiernym swoim za chleb żywota zostawił; racz wybawić dusze czyścowe, a mianowicie najwięcej mającą nabożeństwa do tej tajemnicy nieskończonej miłości Zbawiciela naszego, aby przez nią, z tymże Boskim Synem Twoim i z Duchem Świętym, wychwalała Cię i błogosławiła w chwale Twej na wieki. Amen.

Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Ps. (Z głębokości.)

Na Piątek.

O Panie Boże Wszechmogący! błagam Cię przez Krew przenajdroższą, którą Boski Syn Twój Jezus w tenże dzień wylał za nas na drzewie Krzyża, szczególnie z przenaświętszych Rąk i Nóg swoich; wybaw dusze czyścowe, a mianowicie tę, za którą modlić się najbardziej jestem obowiązany, aby z mojej winy nie opóźniało się jej wejście do chwały Twojej, gdzieby Cię chwaliła i błogosławiła na wieki. Amen.

Ojciec nasz, Zdrowaś Maryo Ps. (Z głębokości.)

Na Sobotę.

O Panie Boże Wszechmogący! błagam Cię przez Krew przenajdroższą, która wytrysnęła dla nas z przenaświętszego boku Boskiego Syna Twego Jezusa, w obecności, i z niezmierną boleścią Świętej Matki Jego; wybaw dusze czyścowe, a mianowicie najwięcej mającą nabożeństwa do tej Matki naszej, by co prędzej, dusza ta wybrana, weszła do chwały Twojej, chwalić Cię i błogosławić na wieki. Amen.

Ojciec nasz, Zdrowaś Maryo, Ps. (Z głębokości.)

ZBIÓR MODLITW ZA UMARŁYCH.

Za dusze Biskupów i Kapłanów.

Boże, któryś między Apostoły i Kapłany sług Twoich na godność stanu kapłańskiego i biskupiego powołać raczył, daj im prosimy Cię, aby co prędzej w chwale niebieskiej wspólnie z Apostołami Twymi cieszyć się i chwalić Cię mogli. Przez Jezusa Chrystusa Pana naszego. Amen.

Za dusze rodziców.

Panie Boże, któryś nam ojca i matkę czcic rozkazał, prosimy Cię serdecznie, zmiłuj się łaskawie nad duszami rodziców naszych, racz im grzechy odpuścić, a nam daj ich w światłości oglądać. Przez Jezusa Chrystusa Pana naszego. Amen.

Za dusze krewnych i dobrodziejów.

Boże odpuszczenia dawco i ludzkiego zbawienia miłośniku, prosimy miłosierdzia Twego, abyś braci sąsiedztwa naszego, krewnych, po-

winowatych i dobrodziejów naszych, którzy już z tego świata zesli, za przyczyną Panny Maryi i wszystkich świętych, do wiecznego błogosławieństwa doprowadzić raczył. Przez Jezusa Chrystusa Pana naszego. Amen.

Za dusze czyścowe.

Boże, wszystkich wiernych Stworzycielu i Odkupicielu, sług i służebnic Twoich duszom racz dać odpuszczenie grzechów, aby zbawienia, którego zawsze pragnęły za niegodnymi modlitwami naszemi dostały. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Modlitwa ś. Gertrudy za umarłych.

O najukochańszy Jezu, który dla naszego odkupienia ludzkę naturę przyjąłeś na siebie i poniosłeś śmierć najboleśniejszą, zlituj się nad duszami w czyśćcu zatrzymanemi.—Zlituj się nad jękiem ich boleści, zlituj się nad łzami, które wylewają podnosząc oczy do Ciebie, i przez moc męki Twojej daruj im kary, na jakie grzechy ich zasłużyły. Niech krew Twoja, o najmiłosierniejszy Jezu, spłynie do czyścowego więzienia dla orzeźwienia i pocieszenia dusz w niem cierpiących. Wyciągnij do nich błogosławione ręce Twoje i wprowadź je do miejsca ochłody, światła i spokoju wiecznego. Amen.

Modlitwa Wieleb. Anny-Maryi.

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie, a światłość wiekuista niechaj im świeci; niech odpoczywają w pokoju. Amen. (50 razy).

O najświętsze rany mojego Jezusa, któreście tyle bólu i krwi Go kosztowały, rany najczcigodniejsze będące dowodem Jego nieskończonej ku nam miłości, zlitujcie się nad biednymi duszami w czyśćcu cierpiącymi i nademną nędznym grzesznikiem.

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie i t. d. (50 razy).

Dusze święte, któreście z tego świata przeszły do czyścia i jesteście w Niebie oczekiwani, będziecie prosić o wszelkie potrzebne mi łaski, gdy już staniecie przed tronem Bożym.

Nabożeństwo do Patronów dusz czyśćcowych.

(Można zmówić po kilka paciery za dusze na cześć świętych Patronów, a mianowicie na cześć N. Maryi P., ś. Wawrzyńca M., ś. Ignacego, ś. Bazylego, ś. Mikołaja, ś. Krystyny, ś. Ludwiny i innych),

Litania za dusze zmarłych.

Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.

Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas.

Ojcie z nieba Boże,	}	Zmiłuj się nad
Synu Odkupicielu świata Boże,		nami i wszyst.
Duchu Święty Boże,		wier. zmar.

Święta Trójco jedyny Boże, zmiłuj się nad wszystkimi wiernymi zmarłymi.

Święta Maryo,	}	Módl się za wier-
Święta Boża Rodzicielko,		ne zmarłe.
Święta Panno nad Pannami,		
Święty Michale,		

Wszyscy Święci Aniołowie i Archaniołowie, módlcie się za wierne zmarłe.

Święty Janie Chrzcicielu,	}	Módl się za wierne
Święty Piotrze,		zmarłe.
Święty Pawle,		
Święty Janie,		

Wszyscy Święci Apostołowie i Ewangelistowie, módlcie się za wierne zmarłe.

Święty Szczepanie,	}	Módl się za wierne
Święty Wawrzyńcze,		zmarłe.

Wszyscy Święci Męczennicy, módlcie się za wierne zmarłe.

Święty Grzegorz,	}	Módl się za wierne zmar-
Święty Ambroży,		łe.

Módlmy się.

Wszyscy Święci Biskupi i Wyznawcy, módlcie się za wierne zmarłe.

Święta Maryo Magdaleno, } Módl się za wier-
 Święta Katarzyno, } ne zmarłe.

Wszystkie Święte Panny i Wdowy, módlcie się za wierne zmarłe.

Bądź miłościw, odpuść im Panie.

Od wszego złego,

Od gniewu Twego,

Od mocy szatańskiej,

Od utrapienia ognistego,

Od krainy cienia i śmierci,

Przez niepokalane poczęcie Twoje,

Przez narodzenie Twoje,

Przez najśodsze imię Twoje,

Przez Święte rany Twoje,

Przez najdroższą krew Twoją,

Przez Śmierć i pogrzeb Twój,

My grzeszni, Ciebie prosimy, wysłuchaj nas
 Jezu.

Wybaw

ich

Panie

Jezu.

Któryś Maryę Magdalenę z grzechów rozwiązał,

Któryś do chwały przeznaczone z łaski swej zbawiasz,

Abyś rodzice, powinne i dobrodzieje nasze od mąk piekielnych wyzwolić raczył,

Abyś ich pożądanie wykonać raczył,

Aby im jasne zastępy Anielskie wspomożeniem były,

Ciebie

prosimy,

wysłuchaj

nas

Jezu

Aby im hufce Patryarchów z radością zaszły,	}	Ciebie		
Aby ich chór chwalebny Apostolski przyjął,				
Aby ich wojsko tryumfujące jaśniejących Męczenników z radością witało,				
Aby ich orszak ŚŚ. Wyznawców do wiecznego pokoju doprowadzić raczył,			prosimy,	
Aby się chór wesoły Dziewic do nich przyłączył,			wysłuchaj	
Abyś się nad wszystkimi wierne- mi zmarłemi zmiłować raczył!			}	nas
Abyś im, cichy i słodki Jezu, ob- licze swoje najłaskawsze po- kazać raczył,				
Abyś ich na prawicę Twoję w to- warzystwo wybranych swoich przyjąć raczył,			}	Jezu.
Synu Boży, źródło łaskawości, Królu strasznego majestatu.				
Który masz klucze śmierci i żywota, Baranku Boży, który gładzisz grze- chy świata,			}	Daj im wieczne odpocz- nienie.
Baranku Boży, który gładzisz grze- chy świata,				
Baranku Boży, który gładzisz grze- chy świata,				
Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas. Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.				

Pieśni za umarłych.

Do Pana Jezusa.

Jezu w Ogroju mdlejący, krwawy pot wylewający:
 Duszę w czyścju omdlewają, Twej ochłody wyglądają,
 [o Jezu!

Przez Twój pot o Jezu drogi! Wyzwól dusze z męki srogiej:
 Potu krwawego strumienie, niechaj zaleją płomienie,
 [o Jezu!

Przez Tve Jezu dyscypliny, któreś cierpiał dla dusz
 [winy;

Niech z różg krwią Twoją zbroczonych, spłyną krople
 [na strapionych, o Jezu!

Królu w cierniowej koronie, przez ukłóte Twoje skronie,
 Wyrwij z czyścja do korony, którzy żebrzą Twej obro-
 [ny, o Jezu!

Krzyż okrutny dźwigający, po trzykroć upadający,
 Przez ten ciężar krzyża Twego, wyzwól z ognia czyś-
 [cowego, o Jezu!

Jezu z sukien obnażony, i na krzyżu rozciągniony,
 Dusze z czyścja wyglądają, ręce ku Tobie ściągają,
 [o Jezu!

Jezu z krzyżem podniesiony, między lotry policzony!
 Policz dusze między święte, przez Twe bole niepojęte,
 [o Jezu!

Niechaj z boku przebitego, z serca Twego zranionego,
 Spłyną do czyścica strumienie, na dusz wiernych ochlo-
 [dzenie, o Jezu!

Jezu do grobu złożony, maścią drogą namaszczony,
 Wypuść te dusze z więzienia, niechaj dostąpią zba-
 [wienia, o Jezu!

Przez Twą Chryste srogą mękę, podaj duszom w czyś-
 [cu rękę,

Wyciągnij je do swobody, policz między świętych
 [trzody, o Jezu!

Wprowadź do rajskiej wieczności, do niebieskiej szczęśli-
 [wości,

Gdzie Święci Święty! śpiewają, Trójcę Świętą wy-
 [chwalają, o Jezu!

Do Matki Najświętszej.

Przez czyścowe upalenia, którzy znoszą przewinienia,
 Łzy lejąc bez pocieszenia, żebrzą Twego użalenia,
 [o Marya!

Tyś źródło grzechy czyszczące, wszystkim zdrowie
 [przynoszące,

Posilaj umierające, ratuj męki ponoszące, o Marya!

K' Tobie umarli wzdychają, w Tobie ufność pokładają,
 Niech twarz macierzyńską znają, niech przez Cię
 [Nieba dostają, o Marya!

Kluczu do Nieba zrzadzony, więzień w czyścju utra-
 [piony,

Pragnie przez Cię być puszczonej, z więzienia w nie-
 [bieskie strony, o Marya!

Sprawiedliwych oświecenie, nadziei grzesznych zmo-
 [cnienie

Niech przez Twoje przyczynienie, gasną czyścjowe
 [płomienie, o Marya!

Twe zasługi, Twe przyczyny, popłaciwszy grzechów
 [winy,

Niech wprowadzą ludzkie syny, z mąk do niebieskiej
 [krainy, o Marya!

SPIS RZECZY.

	<i>Str.</i>
Czyściec.—Męki czyścowe.—Pobudka do niesienia ulgi duszom czyścowym.	5.
Sposoby ratowania dusz czyścowych.	15.
Akt heroiczny.	17.
Formuła miłosiernego ślubu.	21.
Modlitwa do Najśw. Panny o szczęśliwą śmierć.	21.
Nabożeństwo za konających.	22.
Pacierze za konających.	25.
Modlitwa do Najświętszej Maryi Panny.	28.
Modlitwa przy grzebaniu umarłych.	29.
Msza ś. za umarłych.	30.
Modlitwa ś. Bonawentury do Najśw. Matki.	36.
Różaniec.	39.
4 Koronki za dusze w czyściu cierpiące.	42.
Szkaplerz Niepok. Pocz. N. M. P..	45.
Godzinki za umarłych.	46.
Droga Krzyżowa	54.
Pacierze za dusze zmarłych odpustowe.	56.
Ps. De profundis (Z głębokości).	57.
Czyściec otwarty miłosierdziu żyjących.	58.
Zbior modlitw za umarłych.	62.
Litania za umarłych.	65.
Pieśń Do Pana Jezusa.	68.
— Do Matki Najświętszej	69.

INDEX

1. Introduction 1

2. The first part of the book 2

3. The second part of the book 3

4. The third part of the book 4

5. The fourth part of the book 5

6. The fifth part of the book 6

7. The sixth part of the book 7

8. The seventh part of the book 8

9. The eighth part of the book 9

10. The ninth part of the book 10

11. The tenth part of the book 11

12. The eleventh part of the book 12

13. The twelfth part of the book 13

14. The thirteenth part of the book 14

15. The fourteenth part of the book 15

16. The fifteenth part of the book 16

17. The sixteenth part of the book 17

18. The seventeenth part of the book 18

19. The eighteenth part of the book 19

20. The nineteenth part of the book 20

21. The twentieth part of the book 21

22. The twenty-first part of the book 22

23. The twenty-second part of the book 23

24. The twenty-third part of the book 24

25. The twenty-fourth part of the book 25

26. The twenty-fifth part of the book 26

27. The twenty-sixth part of the book 27

28. The twenty-seventh part of the book 28

29. The twenty-eighth part of the book 29

30. The twenty-ninth part of the book 30

31. The thirtieth part of the book 31

32. The thirty-first part of the book 32

33. The thirty-second part of the book 33

34. The thirty-third part of the book 34

35. The thirty-fourth part of the book 35

36. The thirty-fifth part of the book 36

37. The thirty-sixth part of the book 37

38. The thirty-seventh part of the book 38

39. The thirty-eighth part of the book 39

40. The thirty-ninth part of the book 40

41. The fortieth part of the book 41

42. The forty-first part of the book 42

43. The forty-second part of the book 43

44. The forty-third part of the book 44

45. The forty-fourth part of the book 45

46. The forty-fifth part of the book 46

47. The forty-sixth part of the book 47

48. The forty-seventh part of the book 48

49. The forty-eighth part of the book 49

50. The forty-ninth part of the book 50

51. The fiftieth part of the book 51

Biblioteka UJK Kielce

UJK

0512885